

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
gron-udvikling-ny-viden@lbst.dk

06. februar 2023

Høring af bekendtgørelse om Fonden for Plantebaserede Fødevarer

I Innovationscenter for Økologisk Landbrug er vi taknemmelige for muligheden for at indgive høringsvar.

Vi ser frem til at etableringen af denne fond kan være med til at fremme udviklingen af den økologiske plantesektor. Herunder anser vi også at Fonden for Plantebaserede Fødevarer kan være en katalysator for "Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug", og som skal understøtte forsknings- og udviklingsaktiviteter indenfor tiltag for de plantebaserede fødevarer.

For at tilskudsordningen kan blive velfungerende og give værdi fremsender vi hermed nogle kommentarer til såvel det forvaltningsmæssige og det tilskudsmæssige i bekendtgørelsen.

For at sikre lovens opfyldelse vil det være afgørende, at bekendtgørelsen gør det muligt med større fleksibilitet omkring projektstart/start af projektaktiviteter.

Projektstart

Af lovforslagets § 13 og af Bekendtgørelsen §15 stk. 2 fremgår:

"Det er en betingelse for at opnå tilsagn om tilskud fra fonden, at projektet eller aktiviteten ikke er påbegyndt, før der er givet tilsagn". Dette kan være et problem ikke mindst i en fond som yder støtte til planteprojekter, hvor man kan være afhængig af at kunne komme i jorden for ikke at miste en hel dyrkningssæson.

Derfor henstiller vi til at gældende statsstøtteregler implementeres fuldt ud, således at tidligste støtteberettigelsesdato regnes fra tilskudsmyndigheden har modtaget en skriftlig ansøgning fra tilskudsmodtager og kvitteret for modtagelsen. (Der henvises til Artikel 6 i såvel den generelle gruppefritagelsesforordning (GBER) såvel landbrugsgruppefritagelsen (ABER) der giver mulighed herfor.)

Påbegyndelsen af et projekt inden der foreligger tilsagn er et tilbud til tilskudsmodtager – og ikke en pligt – og kan i alle tilfælde kun ske for tilskudsmodtagers egen risiko.

Fordelene er en mere fleksibel projektimplementering, således at

- Mark- og planteforsøg kan ske mere hensigtsmæssigt og kan planlægges i overensstemmelse med årstiderne.
- Projekter kan påbegyndes fra ansøgningstidspunktet og således ikke afvente tilskudsmyndighedens sagsbehandling.
- Danske projektansøgere vil have samme muligheder og vilkår som andre medlemslande, der implementerer statsstøttereglerne fuldt ud.

Alternativet er at gøre som i GUDP, hvor der i GUDP-bekendtgørelsen gives en mulighed for dispensation for projektstart. Der står ” Sekretariatet kan give ansøgere, der anmoder herom, tilladelse til for egen regning og risiko at iværksætte projektaktiviteterne, før bestyrelsen for GUDP har truffet afgørelse om ansøgningen, dog tidligst fra ansøgningstidspunktet.”

Nedenfor følger kommentarer til de enkelte paragraffer i bekendtgørelsen. Nogle af kommentarerne bunder i en iagttagelse af, at nogle af bestemmelserne er formuleret meget detaljeret, og at noget af dette med fordel kunne overføres til vejledningen for dermed at forenkle og gøre bekendtgørelsen mere læsevenlig.

§1 Anvendelsesområde

I lovforslaget er nævnt under §1 at mindst halvdelen af fondens midler søges målrettet projekter, der vedrører plantebaserede økologiske fødevarer. Da det er en central målsætning for fondens midler, anser vi at det bør fremgå af bekendtgørelsens kapitel 1 om anvendelsesområde.

Innovationscenter for Økologisk Landbrug er bekendt med, at der er kommet nye gruppefritagelser gældende fra i år. Vi henstiller derfor til, at overgangen til nye gruppefritagelsesforordninger i 2023 eller 2024 ikke kommer til at forsinke kommende ansøgningsrunder som følge af processen med udstedelse af eventuel ny bekendtgørelse.

Stk. 3 ”...med undtagelse af støtteordninger, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af visse naturkatastrofer”. Denne undtagelse i EU-reglerne er ikke relevant for fonden, og bør derfor udelades.

§2 Definitioner

Begrebet ”økologiske fødevarer” skal efter vores mening præciseres, så det under §2 fremgår, at økologiske fødevarer defineres som fødevarer, der er produceret i henhold til den gældende økologiforordning: EU-ROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter.

Fra Innovationscenter for Økologisk Landbrugs side er vi tilfredse med, at vi indeholdes i definitionen af ”forsknings- og videnformidlingsorganisation”, såfremt vi lever op til de angivne forudsætninger omkring uafhængighed, økonomisk aktivitet m.v. Vi ser også gerne en tydelig udmøntning af dette i vejledningen.

§8 Ansøgningskrav

Stk. 3. Her sondres for første gang mellem projekter og aktiviteter. Forskellen bør forklares nærmere i vejledningen om tilskud

§10

Stk. 2. Er overflødig i en bekendtgørelse. Bør slettes og overføres til vejledningen.

Stk. 3. I stedet for at lægge beløbsgrænser ind i bekendtgørelsen, kan der i bemærkningerne gøres opmærksom på de hensyn om hensigtsmæssig vurdering og forvaltning som bestyrelsen må afveje i forhold til projekters omfang og administration.

§11

Bør være en del af ansøgningskemaet i stedet for en selvstændig erklæring. Det vil give mindre administration for både ansøger og sekretariat.

§13 stk. 2 og §27 Kumulering af støtte

Vi opfordrer til at det beskrives mere klart i denne bekendtgørelse, at kumulering af støtte kan ske op til 100%. Således at der er mulighed for medfinansiering under forudsætning af, at der ikke sker dobbeltstøtte. Til sammenligning, når man fx læser GUDP bekendtgørelsen § 27, så er det tydeligt beskrevet at;

Udviklings- og forskningsaktiviteter kan medfinansieres med andre offentlige midler end med midler under GUDP-loven, således at den samlede offentlige finansiering kan udgøre maksimalt 100 pct.

§14

Formuleringen er uklar. Hvad menes med "behandlingen af tilsagnet" og hvilket materiale kunne være nødvendigt i den sammenhæng? Vi antager at ansøgningsmaterialet til denne fond indeholder de oplysninger som bestyrelsen har behov for at kende til i forbindelse med behandling af ansøgningen.

§15.

Der henvises til indledende kommentar vedr. projektstart.

Stk. 1. Der bør indføres en bestemmelse om, at bestyrelsen kan dispensere for 5-års reglen.

Stk. 3. Vi stiller spørgsmålstejn til hvad formålet er med stk. 3. Er det en hjemmel til i vejledningen at beskrive offentliggørelseskrav på tværs af projektyper, eller er det tanken at bestyrelsen kan anvende dette krav overfor bestemte projektejere? Hvis det sidste er tilfældet, vil det medføre en uheldig forskelsbehandling.

§16

Til denne paragraf bør der tilføjes "i projektperioden", når der i forbindelse med ekstern anvendelse og information til den brede offentlighed stilles krav om angivelse af at aktiviteterne er gennemført med tilskud fra Fonden for Plantebaserede Fødevarer.

§17

Stk. 2. Et eksempel på at bekendtgørelsen er meget detaljeret. Kan flyttes til vejledningen.

§18

Det fremgår ikke tydeligt af denne paragraf, hvorvidt der kan søges om projektførlængelse. Vi mener det er en væsentlig mulighed for at sikre vellykket gennemførelse af projekter. Som et eksempel kan vellykkede planteprojekter være afhængige af de aktuelle vækstsæsoner.

Stk. 4. Det bør forklares nærmere, hvad der menes med "væsentlige".

§19. Ændring af tilsagn

Stk. 1. Af hensyn til fonden og til tilskudsmodtagere bør det være muligt at foretage mindre ændringer/justeringer uden godkendelse. Dette bør tydeliggøres i fondens vejledning om tilskud.

Stk. 2. Der bør angives en tidsfrist for behandling af ansøgningerne.

Der bør være en mulighed for, at man for egen risiko kan påbegynde nødvendige ændringer. For projekter der tager udgangspunkt i primærsektoren, kan der være tale om biologiske forhold, som nødvendiggør igangsætning på et bestemt tidspunkt i forhold til årshjulet i landbrugsproduktionen. Derfor kan det være fatalt for en vellykket gennemførelse af projektet, at det kan sættes i gang så snart der er behov.

§ 20

Stk. 2. Det anbefales af forenklingshensyn, at denne accept indgår i ansøgningen om overdragelse.

Kap 4 Støttemuligheder

For brugerne har denne del af bekendtgørelsen stor betydning. Det vil være hensigtsmæssigt, at der i det mindste i vejledningen er en gengivelse af artiklerne i forordningen.

§28. Fremsendelse af statusrapport

Kravet om en statusrapport bør kunne fraviges. Kravet bør kun gælde flerårige projekter og bør tidligst skulle indsendes 18 måneder efter projektstart.

§ 29. Udbetaling af tilskud

Stk. 1. Tilskud kan i henhold til bekendtgørelsen udbetales i op til 2 årlige rater. Det henstilles til, at der ikke behøver at foreligge et revideret delregnskab for hver enkelt udbetaling, men at revisionen kan foretages på tværs af flere delregnskaber.

Stk. 3. Ordet 'eventuel' tilføjes – "Det er en betingelse for udbetaling af en rate, at fondens sekretariat har godkendt en eventuel statusrapport". Da det ikke er sikkert, at der foreligger en statusrapport på det tidspunkt.

§41 Kontrol

Vi går ud fra at principperne for god forvaltningsskik og de krav, der i det hele taget stilles til myndighederne, naturligvis iagttages i forbindelse med bestyrelsens forvaltning af kontrolopgaven.

Vi går ligeledes ud fra at der i håndteringen af kontrol, er fokus på de i bestemmelsen iboende proportionalitetsafvejninger, dvs. at bestyrelsen naturligvis alene kan kræve at få udleveret "relevant" materiale og det skal skønnes "nødvendigt" for bestyrelsens håndtering, hvis der skal kræves yderligere specifikation.

Bilag 2. Maksimale støttesatser

Der er for henholdsvis små og mellemstore virksomheder kun anført en opdeling i "Individuel" og "Samarbejde" for "Industriell forskning" og "Eksperimentel udvikling". Denne opdeling bør også anføres for alle de øvrige "Typer af projekter og aktiviteter".

Der bør for store virksomheder foretages samme sondring mellem "Individuel" og "Samarbejde" for alle "Typer af projekter og aktiviteter".

Forskning og udvikling

Skemaet er blevet fejllæst af mange. Det bør være klart, at forsknings- og videnformidlingsorganisationer kan modtage støtte til alle aktiviteter nævnt under "Forskning og udvikling".

Videnoverførsel og uddannelse

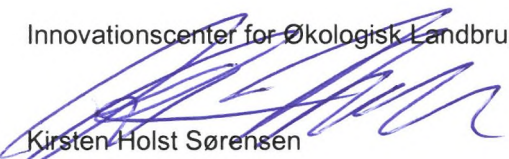
Det bør være klart, at forsknings- og videnformidlingsorganisationer kan modtage støtte til alle aktiviteterne nævnt under videnoverførsel og uddannelse.

Det vil være hensigtsmæssigt at der i denne bekendtgørelse også gøres brug af betegnelsen "Demonstration", da det er en almenkendt og veldefineret aktivitet i flere sammenlignelige tilskudsordninger.

Endnu en gang tak for, at vi er høringspart i udarbejdelsen af den endelige bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S

Kirsten Holst Sørensen
Adm. direktør